

Den styrkede pædagogiske læreplan for Vuggestuen Solstrålen 2026-27

Indhold

1.	Indledning	3
2.	Hvem er vi?	4
3.	Det pædagogiske grundlag	5
3.1	Børnesyn	5
3.2	Dannelse og børneperspektiv	6
3.3	Leg	7
3.4	Læring	8
3.5	Børnefællesskaber	9
3.6	Pædagogiske læringsmiljø	10
3.7	Forældresamarbejde	13
3.8	Børn i udsatte positioner	14
3.9	Sammenhængen til børnehaven	15
4.	Inddragelse af lokalsamfundet	16
5.	Fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	17
5.1.	Det fysiske børnemiljø:	17
5.2.	Det psykiske børnemiljø:	17
5.3.	Det æstetiske børnemiljø:	17
6.	De seks læreplanstemaer	18
6.1.	Alsidig personlig udvikling	18
6.2.	Social udvikling	19
6.3.	Kommunikation og sprog	21
6.4.	Krop, sanser og bevægelse	22
6.5.	Natur, udeliv og science	24
6.6.	Kultur, æstetik og fællesskab	25
7.	Evalueringskultur	27
8.	Inddragelse af forældrebestyrelsen	28

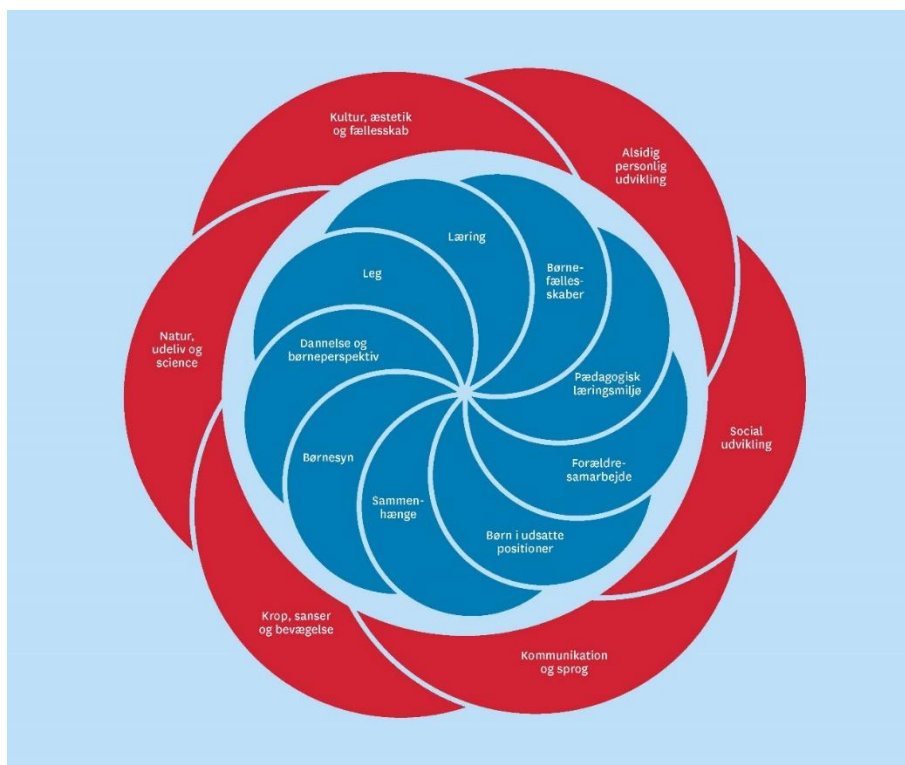
1. Indledning

Den styrkede pædagogiske læreplan er grundlaget for alt det, vi gør i Vuggestuen Solstrålen. Læreplanen hjælper os med at skabe en hverdag, hvor alle børn trives, lærer og udvikler sig. Med denne plan har vi fælles værdier og mål, så dit barn får de bedste muligheder for at vokse og lære i trygge rammer.

Læreplanen består af tre dele: det pædagogiske grundlag, seks temaer om børns udvikling samt mål for læringsmiljøet. Det betyder, at vi arbejder med både personlig og social udvikling, sprog, bevægelse, natur og kultur – så hvert barn får støtte til at vokse og lære på sin egen måde.

For os er det vigtigt, at vi som personale har et fælles udgangspunkt, så vi kan samarbejde om at give børnene en god start på livet. Vi bruger læreplanen til at tilrettelægge hverdagen, så alle børn føler sig set, hørt og trygge.

Som forælder kan du være tryk ved, at vi altid har dit barns trivsel og udvikling i centrum. Vi arbejder målrettet for at skabe de bedste rammer for dit barns hverdag i Solstrålen.

2. Hvem er vi?

Vuggestuen Solstrålen er en privat daginstitution for børn i alderen 0-3 år. Siden 2007 har vi budt børn og forældre velkommen i trygge rammer i Pandrup. Vi er normeret til 22 børn.

Vores hus er på 153 kvadratmeter og er indrettet med fokus på lys, nærvær og børns trivsel. Vi har blandt andet et åbent køkken og legerum, et stort pudrum til leg og bevægelse, samt en indbydende spisestue. Udenfor har vi en legeplads med gode muligheder for både leg, bevægelse og udforskning.

Personalet i Vuggestuen Solstrålen består af ejer og pædagog Anette Skregeskov Larsen, to pædagoger, én pædagogisk assistent, tre pædagogmedhjælpere samt 1-2 faste vikarer. Det betyder, at vi kan skabe en tryk og stabil hverdag, hvor børnene mødes med nærvær, omsorg og genkendelighed.

Vi arbejder ud fra en anerkendende pædagogik med fokus på relationer og samspil. Nærvær og omsorg er fundamentet i vores hverdag, og vi lægger vægt på, at hvert barn bliver mødt med varme og respekt, så de føler sig trygge og set.

Udeliv og bevægelse er en naturlig del af hverdagen, hvor vi bruger både legepladsen og nærområdet. Musik, sang og rytmik fylder også meget, og vi bruger det aktivt til at styrke børnenes fællesskab, sprog og motorik.

Vi benytter babytegn som støtte til de yngste børns kommunikation, indtil sproget udvikler sig. Det er med til at skabe tryghed og styrke samspillet mellem børn og voksne. Vi bruger fem basale tegn - mere, færdig, sove, stop og tørstig.

Vi lægger vægt på en hverdag med struktur og genkendelighed, da det giver børnene tryghed og gode betingelser for læring. Samtidigt har vi fokus på det enkelte barns udvikling og støtter børnene i at blive mere selvhjulpne i deres eget tempo.

Hos os er det vigtigt, at både børn og forældre føler sig velkomne, trygge og mødt - hver dag.

3. Det pædagogiske grundlag

3.1 Børnesyn

I Solstrålen er det gode børneliv kendetegnet ved, at der er tid, plads og ro til at være barn. Vi møder børnene med nærvær, tillid og anerkendelse, og vi lægger vægt på, at hvert barn føler sig trygt og får mulighed for at udvikle sig i sit eget tempo.

At være barn har værdi i sig selv. Hos os skal barnet hver dag føle sig set, hørt og anerkendt. Samtidigt mener vi, at børn skal mødes med passende udfordringer, så de får mulighed for at udvikle sig og opleve mestring.

Vi ser hvert barn som unikt og tilpasser vores tilgang, så alle får den støtte og de udfordringer, der passer til deres udvikling. Vi giver børnene tid og ro til at udforske, danne relationer og styrke deres selvværd på egne præmisser.

Vi tror på, at børn lærer bedst, når de får mulighed for at være aktive deltagere i deres egen hverdag. Derfor tager vi udgangspunkt i det enkelte barns behov og perspektiv og møder børnene med respekt og lydhørhed.

Vores børnesyn bygger på troen på, at børn er kompetente og har ret til at blive inddraget i hverdagen. Vi skaber rammer, hvor børnene kan udfolde sig, tage initiativ og opleve succeser, samtidig med at vi støtter dem i svære situationer.

For os handler det gode børneliv om at føle sig værdifuld, opleve glæde og tryghed og have mulighed for at udvikle sig i sit eget tempo.

Eksempel fra hverdagen:

Om morgenen, når et barn har sagt farvel til sin mor eller far, kommer barnet op på stuen. Barnet bliver mødt med et smil og et "Godmorgen Emil, hvor er det dejligt at se dig". Emil løber hen til den voksne, får en krammer og sætter sig derefter ved siden af.

Den voksne spørger: "Hvad kunne du tænke dig at lege med i dag?"

På den måde bliver barnet mødt med nærvær, anerkendelse og medinddragelse - og får en tryk og god start på dagen.

3.2 Dannelse og børneperspektiv

Dannelse handler om, at børnene tilegner sig viden, værdier og erfaringer med, hvordan man er sammen med andre - i og udenfor Solstrålen. Gennem deltagelse i fællesskaber lærer børnene at tage stilling, mærke sig selv og forstå andre.

I Solstrålen støtter vi børnenes dannelse ved at invitere dem ind i fællesskabet og opmuntre dem til at være nysgerrige og aktive. Vi hjælper børnene med at lytte til hinanden, vente på tur og indgå i sociale sammenhænge.

Dannelse handler også om at udvikle praktiske færdigheder i hverdagen, som at tage tøj på, spise selv og deltage i fælles rutiner. Her er vi voksne tydelige rollemodeller, der viser vejen og guider børnene med nærvær og respekt.

Børneperspektivet betyder, at vi tager udgangspunkt i børnenes initiativer og oplevelser. Vi er nærværende og lytter til børnene og er nysgerrige på deres tanker og interesser. Vi inddrager børnenes perspektiver i hverdagen og lader os inspirere af dem, når vi tilrettelægger aktiviteter og læringsmiljøer.

Vi giver børnene mulighed for at træffe valg i hverdagen, når det er muligt. Det styrker deres oplevelse af at blive set og hørt og giver dem erfaringer med medbestemmelse.

Eksempler fra hverdagen:

På legepladsen spørger nogle børn, om de kan lege gemmeleg. Den voksne vælger at følge børnenes initiativ, og legen udvikler sig, mens flere børn kommer til. På den måde oplever børnene, at deres idéer bliver taget alvorligt.

Til samling får børnene på skift lov til at vælge, hvilke sange der skal synges, ved at vælge en genstand fra sangkufferten.

Ved frokost får børnene mulighed for at vælge, hvilket pålæg fra pålægssfadet de ønsker på deres rugbrød.

Gennem sådanne situationer oplever børnene medbestemmelse og får erfaringer med både valg, fællesskab og sociale spilleregler.

3.3 Leg

Leg fylder meget i hverdagen i Solstrålen. Gennem legen får børnene mulighed for at udfolde deres fantasi, nysgerrighed, sprog og sociale kompetencer. Samtidig styrkes deres selvværd og identitet.

Vi deltager aktivt i børnenes leg ved at støtte, guide og observere. Nogle gange planlægger vi lege, og andre gange følger vi børnenes initiativer. Hvis børnene har brug for hjælp til at komme videre i legen, er vi til stede og hjælper dem.

Vi har fokus på, at alle børn får oplevelser med glæde, engagement og fællesskab - både i legen alene og sammen med andre. Vi ser leg som noget, børn udvikler sig i, og som de bliver bedre til gennem erfaring.

De yngste børn leger ofte alene eller ved siden af hinanden (parallelleg), og med tiden udvikler legen sig til fælles lege og rolleleg.

Vi lægger vægt på, at børnene har tid, plads og ro til at lege og fordybe sig - både inde og ude. Som voksne er vi opmærksomme på vores rolle i legen. Vi kan gå foran, ved siden af eller bagved, alt efter hvad legen kalder på. Det er vigtigt for os ikke at forstyrre legen, men i stedet støtte den og være til rådighed, når børnene har brug for det.

Eksempel fra hverdagen.

To piger leger med dukker. De pakker kopper og tallerkener fra legekøkkenet i hver deres rygsæk og får hjælp af en voksen til at få rygsækken på. Den voksne spørger: "Hvor skal I hen?" Den ene pige svarer: "I Fårup Sommerland." Pigerne tager hver en dukke under armen og går afsted. Den voksne siger: "God tur" og pigerne vinker tilbage. De sætter sig ned og leger, at de spiser madpakke.

Den voksne er tæt på legen, så børnene kan få hjælp, hvis de har brug for det, men uden at forstyrre. På den måde får børnene mulighed for selv at udvikle og fordybe sig i legen.

3.4 Læring

I Solstrålen er vi bevidste om, at læring foregår hele tiden og i alle situationer. Læring handler om at udforske, stille spørgsmål, eksperimentere, opdage og kommunikere. Det handler også om at turde prøve sig frem, lave fejl og bruge sin fantasi.

Læring opstår i samspil med andre børn og voksne og udvikler sig over tid. Derfor gentager vi aktiviteter, så børnene får mulighed for at øve sig og udvikle sig. Alle børn lærer og udvikler sig - men i deres eget tempo.

Læring sker gennem leg, i hverdagens rutiner, i overgangene mellem aktiviteter, samt i aktiviteter og projekter. Vi er opmærksomme på, hvad børnene er optaget af, og hvad de viser interesse for, og vi reflekterer over, hvordan vi bedst kan støtte deres læring.

Læring kan være mange ting. Det kan være at lære at tælle, at mestre løbecycle, at mærke regnvejr på kroppen eller at lære, hvordan man er en god ven. Det kan også være at håndtere konflikter og forstå, hvordan man er sammen med andre.

Eksempler fra hverdagen:

Ved samling får alle børn en ærtepose. Vi synger og leger med posen eks. ved at sætte den på hovedet, skuldrene eller knæene. Her lærer børnene om kroppens dele, samtidig med at de deltager aktivt i legen. De voksne er rollemodeller og viser, hvordan øvelsen kan udføres.

To børn leger med biler på gulvet. Den ene tager den andens bil, og barnet bliver ked af det. Den voksne er tæt på, trøster og hjælper med at sætte ord på situationen. Barnet får sin bil tilbage, og den voksne støtter børnene i at forstå, hvad der skete, og hvordan man kan handle næste gang.

Gennem sådanne situationer lærer børnene sociale spilleregler, som at vente på tur, sige fra og tage hensyn til hinanden. Det kræver gentagelser, og vi støtter børnene i deres udvikling over tid.

3.5 Børnefællesskaber

Alle børn skal opleve at være en del af fællesskabet og mærke, at de bliver set, hørt og respekteret. Det er i fællesskabet, børn lærer og udvikler sig sammen med andre.

I Solstrålen arbejder vi bevidst med at skabe gode børnefællesskaber. Vi deler ofte børnene op i mindre grupper, så der er bedre mulighed for nærvær og for at styrke relationerne mellem børnene.

Gennem samspillet med andre lærer børnene at tage hensyn, vente på tur og indgå i sociale relationer. Det er også her, de får erfaringer med både fællesskab og konflikter. Når der opstår der konflikter, støtter og guider vi børnene, så de lærer at forstå hinanden og udvikle gode relationer.

Vi voksne er tæt på børnene i hverdagen og opholder os ofte i børnehøjde. Det gør os tilgængelige, så vi kan støtte børnene i deres leg og i deres samspil med hinanden.

Vi har fokus på, at børn deltager i fællesskaber på forskellige måder. Nogle børn deltager aktivt, mens andre har brug for at observere fra sidelinjen. Begge dele er en vigtig del af fællesskabet, og vi støtter børnene i at deltage på deres egen præmisser.

Eksempler fra hverdagen:

Ved formiddagsmaden sidder børnene ved bordet. De taler om, hvem der er til stede, og spørger ind til de børn, der mangler. Det viser, at børnene er opmærksomme på hinanden og oplever sig som en del af et fællesskab.

To børn leger med klodser og bygger et tårn sammen. Et tredje barn står og kigger på. Den voksne hjælper barnet med at tage kontakt ved at spørge, om det vil være med i legen. De andre børn inviterer barnet ind, og legen forsætter sammen. På den måde støtter vi børnene i at blive en del af fællesskabet og i at skabe relationer til hinanden.

3.6 Pædagogiske læringsmiljø

I Solstrålen er der pædagogiske læringsmiljøer hele dagen - fra børnene bliver modtaget om morgenen, til de går hjem om eftermiddagen.

Læringsmiljøerne findes både inde og ude. Vi bruger legepladsen aktivt og tager ofte på ture i nærområdet f.eks. til skov, strand og grønne områder. Udelivet prioriterer vi højt, da det giver børnene mange forskellige oplevelser og læringsmuligheder.

Vi organiserer dagen, så børnene både er i små og større fællesskaber. I fordybelse, nærvær og læring, mens større grupper giver erfaring med fællesskab og samspil.

Vi voksne har ansvar for at skabe rammerne for læringsmiljøerne. Vi planlægger, guider og er bevidste rollemodeller, der inspirerer børnene til at være nysgerrige, aktive og deltagende.

Læringsmiljøerne består af leg, planlagte aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt hverdagens daglige rutiner og overgange.

I **legen** har børnene mulighed for at lege frit og fordybe sig. Vi voksne er opmærksomme på at støtte legen, når der er behov, og hjælper med at sætte ord på børnenes handlinger.

Eksempel:

Vi laver aktiviteter med de yngste børn, så de ældre børn kan lege uforstyrret videre med deres togbane.

Planlagte aktiviteter kan være projekter, ture eller forløb med bestemte mål for børnenes læring.

Eksempel:

I et påskeprojekt synger vi sange, laver kreative aktiviteter og holder påskefrokost. Børnene lærer traditioner, udvikler deres sprog og øver sig i at lytte og vente på tur.

Spontane aktiviteter opstår, når vi følger børnenes interesser og nysgerrighed.

Eksempel:

Et barn finder en edderkop på legepladsen. Sammen undersøger vi den, taler om den og finder et forstørrelsesglas frem. Flere børn bliver nysgerrige og deltager.

Børneinitierede aktiviteter er lege og aktiviteter, som børnene selv sætter i gang. Her følger vi deres initiativer og deltager, når vi bliver inviteret.

Eksempel:

Et barn leger kaffeselskab og inviterer en voksen med. Den voksne deltager og følger barnets initiativer i legen.

De **daglige rutiner** gentages hver dag og giver gode muligheder for læring. Vi inddrager børnene, så de øver sig i selvhjulpenhed.

Eksempel:

I garderoben hjælper vi børnene med at tage tøj på og opfordrer dem til selv at prøve. Børnene hjælper også hinanden.

Vi planlægger **overgange mellem aktiviteter**, så de bliver rolige og overskuelige for børnene.

Eksempel:

Når vi skal på legepladsen, deles børnene op i mindre grupper. Nogle går i garderoben, mens andre leger eller hører en historie. På den måde skaber vi ro og giver tid til selvhjulpenhed.

Nogle dage er der mere tid til fordybelse end andre, men vi har altid fokus på at skabe en tryk og lærerig hverdag for alle børn.

3.7 Forældresamarbejde

I Solstrålen lægger vi stor vægt på et tæt samarbejde med forældrene, da det har stor betydning for barnets udvikling, trivsel, læring og dannelse. Tillid, åben dialog og den daglige kontakt er derfor centrale værdier for os.

I hverdagen prioriterer vi den gode dialog. Om morgenen bliver barnet mødt af en voksen, der har tid til at tage imod og tale med forældrene om barnets behov. Når barnet hentes, fortæller vi om dagens oplevelser.

Vi følger løbende barnets udvikling og anvender redskabet "ALLE MED", når barnet er 1 og 2 år.

Når barnet er 2 år, inviterer vi til en forældresamtale, hvor vi tager udgangspunkt i barnets trivsel, udvikling og læring. Her taler vi sammen om, hvordan vi i fællesskab bedst kan støtte barnet.

Derudover er der altid mulighed for en ekstra samtale, hvis der opstår behov.

Vi deler løbende billeder og små glimt fra hverdagen via digitale platforme og nyhedsbreve, så forældrene kan følge med i barnets dagligdag.

Vi afholder forældremøde og fælles arrangementer i løbet af året f.eks. sommerfest, bedsteforældredag og forskellige traditioner. Det er med til at styrke fællesskabet mellem børn, forældre og personale.

Vi har en forældrebestyrelse bestående af forældre, en medarbejder og ledelsen. Bestyrelsen mødes et par gange om året og drøfter relevante emner i forhold til vuggestuens hverdag og udvikling.

Når et barn starter i Solstrålen, lægger vi stor vægt på en tryk opstart. Barnet og forældrene inviteres på besøg enden start, så vi kan lære hinanden at kende og afstemme forventninger. Indkøringen tilpasses det enkelte barn, så både barn og forældre får en god og tryk begyndelse.

3.8 Børn i udsatte positioner

I Solstrålen lægger vi vægt på inklusion, så alle børn - uanset forudsætninger og baggrund - oplever at være en vigtig del af fællesskabet.

Vi er opmærksomme på, at nogle børn kan have brug for ekstra støtte. Derfor tilpasser vi læringsmiljøet og vores tilgang, så alle børn får mulighed for at trives, udvikle sig og deltage aktivt i hverdagen.

Vores pædagogiske tilgang er ressourceorienteret. Vi har fokus på barnets styrker og muligheder og tager udgangspunkt i, hvad barnet kan, og hvordan vi bedst kan støtte det i videre udvikling.

Vi arbejder med ICDP, som hjælper os med at forstå barnets behov og møde barnet med nærvær og anerkendelse.

I hverdagen deler vi ofte børnene op i mindre grupper. Det giver mulighed for mere nærvær og gør det lettere at støtte børn, der har brug for ekstra hjælp. Det skaber også et mere overskueligt og trygt miljø for barnet.

I nogle tilfælde anvender vi piktogrammer for at skabe struktur og forudsigelighed i hverdagen.

Hvis vi forsat er bekymrede for et barns udvikling, inddrager vi forældrene og kan i fællesskab søge sparring fra relevante fagpersoner f.eks. sundhedsplejerske, ergoterapeut, fysioterapeut eller PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning).

På den måde sikrer vi, at barnet får den støtte, der er behov for, og de bedst mulige betingelser for trivsel og udvikling.

3.9 Sammenhængen til børnehaven

I Jammerbugt Kommune starter børn i børnehave, når de er 2 år og 11 måneder.

I Solstrålen har vi fokus på at skabe en tryk og god overgang til børnehaven. Derfor har vi en børnehavegruppe for de ældste børn, som mødes en gang om ugen. Her arbejder vi med aktiviteter, der styrker børnenes selvstændighed, sociale kompetencer og personlige udvikling.

I børnehavegruppen øver børnene blandt andet i at fortælle om sig selv og deres familie, vente på tur og lytte til hinanden. Vi arbejder også med følelser og taler om, hvordan man kan forstå sig selv og andre.

Vi har fokus på, at børnene bliver mere selvhjulpne f.eks. i garderoben, hvor de øver sig i at tage tøj og sko på og finde deres egen ting.

De ældste børn deltager i en dukseordning, hvor de hjælper med praktiske opgaver som oprydning efter måltiderne. Det giver ansvarsfølelse og stolthed.

Vi taler med forældrene om barnets udvikling, herunder også interesse for potten og renlighed, så vi kan støtte barnet i processen i samarbejde med hjemmet.

De ældste børn sover middagslur på madrasser i puderummet og vænnes gradvist til de rutiner, der møder dem i børnehaven. Børnene tilbydes potte eller toilet før og efter søvn, og vi tager hensyn til det enkelte barns parathed.

Inden barnet starter i børnehave, besøger vi den kommende børnehave sammen med barnet og den ældste gruppe. Her leger vi og hilser på børn og voksne, så overgangen bliver tryk for barnet. Hvis der er behov, kan der aftales yderligere besøg eller et overleveringsmøde med forældre og børnehave.

Ugen før barnet starter i børnehave, holder vi en afslutning i Solstrålen, hvor forældrene inviteres. Barnet får sin egen "Barnets Bog", som indeholder billeder fra hverdagen, tegninger og andre kreative ting - som en lille gave og et særligt minde fra tiden i Solstrålen.

4. Inddragelse af lokalsamfundet

I Solstrålen lægger vi vægt på at inddrage lokalsamfundet i børnenes hverdag. Vi ligger i udkanten af byen med naturen tæt på, og vi bruger både byen og nærområdet aktivt.

Vi har to EL-ladcykler, som vi ofte bruger til ture, hvor børnene får mulighed for at opleve og lære om deres omgivelser. På turene oplever børnene blandt andet byen, naturen og hverdagslivet omkring dem, hvilket giver dem et kendskab til lokalområdet.

Når vejret er godt, tager vi på ture til f.eks. naturlegeplads Gateway i Hune, stranden i Blokhush, legepladsen ved Jetsmark Hallen og andre grønne områder. Vi besøger også børnehaver i området, især når børnene nærmer sig børnehavestart.

Hver måned får vi besøg af Pandrup Bibliotek, som bytter bøger med os, og vi låner også materialer, der understøtter børnenes sproglige udvikling.

I vinterhalvåret benytter vi springcentret i Jetsmark Idrætscenter, hvor børnene får mulighed for at bevæge sig, udfordre sig selv og udvikle deres motorik gennem leg og bevægelse.

Derudover får vi jævnligt besøg af en musikpædagog, som synger, spiller og laver musik og bevægelse sammen med børnene.

Til jul deltager de ældste børn i en gudstjeneste i Jetsmark Kirke sammen med andre børn fra lokalområdet.

Vi deltager også i aktiviteter som Musikalsk Legestue på Pandrup Bibliotek, hvor børnene møder andre børn og får fælles oplevelser med musik og bevægelse.

På den måde bliver børnene en del af lokalsamfundet og får kendskab til de muligheder og fællesskaber, der findes omkring dem.

5. Fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

I Solstrålen arbejder vi bevidst med både det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø, da det har stor betydning for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

5.1. Det fysiske børnemiljø:

Vi har lyse og indbydende rum med god plads til både leg og fordybelse. Legetøjet er placeret i børnehøjde, så børnene selv kan vælge, hvad de vil lege med, og dermed blive mere selvhjulpne.

Vi har både områder til fysisk udfoldelse, hvor børnene kan tumle, kravle og bevæge sig, og rolige områder til leg, læsning og kreative aktiviteter.

Vi er opmærksomme på at skabe en god balance mellem aktivitet og ro, blandt andet ved at dele børnene op i mindre grupper.

Derudover har vi fokus på god hygiejne og et sundt indeklima. Vi lufter ud dagligt og har faste rutiner for håndvask og rengøring, så vi forebygger sygdom og skaber trygge rammer.

5.2. Det psykiske børnemiljø:

Et godt psykisk børnemiljø handler for os om, at alle børn føler sig trygge, set og værdsatte. Vi har fokus på relationer, fællesskab og venskaber, og støtter børnene i at indgå i samspil med hinanden.

Vi deler ofte børnene op i mindre grupper, så der er plads til nærvær og fordybelse - både mellem børnene og mellem barn og voksen. Det styrker relationerne og giver bedre mulighed for at støtte det enkelte barn.

5.3. Det æstetiske børnemiljø:

Vi lægger vægt på, at vores omgivelser er rare og indbydende, så børnene føler sig godt tilpas i Solstrålen.

Vi skaber en hyggelig og rolig stemning i hverdagen, blandt andet med dæmpet belysning og små hyggelige elementer som stearinlys om morgenen.

Vores mål er, at børnene oplever Solstrålen som et sted, hvor de har lyst til at være - et sted der inspirerer til leg, læring, udvikling og nærvær.

6. De seks læreplanstemaer

6.1. Alsidig personlig udvikling

Hvad siger loven?

"Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse".

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- ❖ Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både det kendte og nye måder og får tillid til egen potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- ❖ Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

I Solstrålen gør vi følgende for at indfri målene:

- I vores børnesyn lægger vi vægt på, at barnet, er en værdi i sig selv og dette er med til at styrke barnets personlige udvikling.
- Vi er aktive deltagende og skaber trygge læringsmiljøer, hvor børnene får plads til og mulighed for at gå på opdagelse og udfordre sig selv i samspil med børn og voksne.
- Vi støtter barnet i at mærke og forstå sine egne og hinandens følelser. Vi benævner følelserne og snakker om, hvad der lægger til grund for denne følelse og hvordan vi kan hjælpe.
- Som tidligere beskrevet har vi altid fokus på selvhjulpenhed.
- Vi opmuntrer til hjælpsomhed blandt børnene. Dette gør vi ved at opfordre dem til at hjælpe hinanden eks. i garderoben. Vi har også en dukseordning, hvor børnene på skift hjælper med at tage af bordet.

- Som sagt opdeler vi ofte børnene i små grupper, hvilket gør, at vi bedre kan favne det enkelte barn, og se hvad lige netop barnet har brug for i dag.
- Dialogen med forældrene er vigtig for at sikre barnets udvikling, og for at vi imødekommer barnets behov.

6.2. Social udvikling

Hvad siger loven?

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- ❖ Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- ❖ Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

I Solstrålen gør vi følgende for at indfri målene:

- At indgå i børnefællesskaber påvirker børns dannelse, derfor er det vigtigt for os, at børnene får oplevelsen af at være en del af et fællesskab. Dette gør vi ved at dele børnene op i små grupper, så der bliver skabt nogle rammer, hvor de oplever en fællesskabsfølelse.
- Igennem disse børnefællesskaber lærer barnet at føle empati for andre og lærer at håndtere de sociale spilleregler.
- Vi støtter børnene i at danne venskaber med andre børn og i at sige til og fra overfor andre. Da det også er i samværet med andre børn, at barnet udvikler sociale kompetencer.
- Vi lærer børnene at vente på tur, og at lærer dem at være stille og lytte, når en anden taler.
- Vi vil være gode rollemodeller, der viser børnene hvordan man taler ordentligt til hinanden og løser konflikter.
- Vi øver børnene i at modtage og forstå en kollektiv besked.

6.3. Kommunikation og sprog

Hvad siger loven?

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale. Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- ❖ Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- ❖ Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

I Solstrålen gør vi følgende for at indfri målene:

- Vi er nærværende, lyttende og støttende i forhold til barnets sprog.
- I vores hverdag prioriterer vi musik og rytmik i meget høj grad, da det styrker børnenes sproglige kompetencer. Her bruger vi f.eks. rim og remser, sprogkufferter, spiller spil og læser i bøger.
- Vi er opmærksomme og bevidste om, at alle børn har et sprog og gerne vil kommunikere enten verbalt eller nonverbalt.
- Som tidligere beskrevet arbejder vi med babytegn, så barnet kan lære at udtrykke enkelte behov.
- Vi støtter barnet i at udvikle dets nysgerrighed og interesse for de forskellige former for sprog - talesprog, kropssprog, billedsprog og skriftsprog.
- Vi sætter ord på det, vi gør med barnet og hjælper det med at finde de ord, de evt. mangler, når de vil udtrykke sig.

- Vi lærer børnene at lytte til andre, samt guider dem, så de også selv får oplevelsen af at blive lyttet til.

6.4. Krop, sanser og bevægelse

Hvad siger loven?

"Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen - gennem ro og bevægelse - lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden samt følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgør i kroppen."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- ❖ Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- ❖ Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

I Solstrålen gør vi følgende for at indfri målene:

- Vi tilrettelægger læringsmiljøer, der stimulerer og inspirerer børnene til at bruge kroppen. Så de bevæger, udfolder og udforsker sig kropsligt i alle sammenhænge hele dagen, og udtrykker bevægelsesglæde. Både grov- og finmotorisk.

- Vi giver børnene mulighed for at arbejde med grundbevægelserne - rulle, krybe, kravle, gå, løbe, hoppe, kaste og gribe.
- Vi lærer børnene om kropsbevidsthed og gør børnene opmærksomme på kroppens signaler - vi peger og sætter ord på de forskellige kroppsdele.
- Vi laver kreative aktiviteter, hvor vi udfordrer det finmotoriske.
- Vi giver børnene kendskab til forskellen på vådt og tørt, varmt og koldt - så børnene selv bliver bevidste om det.
- Vi støtter børnene i at blive selvhjulpne - opfordrer dem til at øve sig i at tage tøj af og på, kravle op og ned ad stolen og spise selv.
- Vi opfordrer børnene til at mærke efter, om de eks. er tørstige eller sultne.
- Vi vil være gode rollemodeller, der bruger rummet omkring os, være nærværende og møde børnene, hvor de er og følger deres spor.

6.5. Natur, udeliv og science

Hvad siger loven?

" Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og kognitiv dimension. Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også et grundlag for at arbejde med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- ❖ Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- ❖ Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhæng, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

I Solstrålen gør vi følgende for at indfri målene:

- Vi vægter udelivet meget højt. Og vi planlægger læringsmiljøer ude på legepladsen og ture i nærområdet - ved skov, mark, strand, boldbaner, legepladser eller grønne områder. Vi har to EL-ladcykler, som vi bruger til at komme ud i nærområdet.
- Vi følger årets gang og er nysgerrig på de 4 årstider.
- Vi bestræber os på at være ude i alt slags vejr. Alle årstider har noget at byde på f.eks. efterår er vandpytter og bladene falder, vinter er der sne, forår kommer krible-krable dyr frem og om sommeren nyder vi solens varme.
- Vi er rollemodeller og vil være positive overfor oplevelser i uderummet uanset vejr og vind.
- Vi vil skabe en nysgerrig tilgang til udelivet eks. hvad finder vi under stenene, hvordan bliver vandpytterne større osv.

- Vi inddrager børnene og deres perspektiver i udelivet. Vi går på opdagelse sammen med dem og lader os inspirere af dem til nye aktiviteter i naturen. Vi følger børnenes spor.
- Vi bringer materialer fra naturen med hjem og anvender dem i kreative processer.

6.6. Kultur, æstetik og fællesskab

Hvad siger loven?

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- ❖ Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- ❖ Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

I Solstrålen gør vi følgende for at indfri målene:

- Vi er meget opmærksomme på, at alle børn føler, at de er en del af fællesskabet - eks. ved at lave noget sammen, synge eller sidde og hygge sig med at tegne sammen med andre. Det styrker den enkeltes personlige kompetencer og giver dem følelse af at høre til.
- Vi skaber bevidsthed om, at der er flere forskellige kulturer, normer, kompetencer og at vi ser forskellige ud.
- Vi vægter de danske traditioner og normer. Vi holder alle højtider og fejre børnenes fødselsdage. Vi har også traditioner som bedsteforældredag og afslutning for børnene, når de skal begynde i børnehave. Til jul deltager vi også i gudstjeneste med de største børn i den lokale kirke.
- Hvert år til Solstrålens fødselsdag inviteres børn og forældre til kaffe og kagemand. Ligeledes inviteres alle til en årlig sommerfest, hvor vi har en hyggelig eftermiddag.
- Vi tilbyder børnene forskellige kreative aktiviteter, hvor vi bruger forskellige materialer. Vi lægger vægt på processen fremfor produktet og det er vigtigt, at det er børnene, der selv laver produktet.

7. Evalueringskultur

I Solstrålen arbejder vi løbende med at udvikle kvaliteten i hverdagen for børnene. Det gør vi ved at stoppe op, se på vores praksis og tale sammen om, hvad der fungerer godt - hvad vi kan gøre endnu bedre.

For os handler evaluering ikke om skemaer og papirarbejde, men om at være nysgerrige på vores egen praksis og på børnenes trivsel, udvikling og læring.

I hverdagen betyder det, at vi har en tydelig struktur, der skaber tryghed for børnene og overblik i personalegruppen.

Hver morgen planlægger vi dagen, så vi ved, hvilke aktiviteter der er, og hvordan børn og voksne er fordelt - både inde og ude.

I løbet af dagen og især i middagsstunden udveksler vi vigtige informationer om børnene og hverdagen. Det kan være beskeder til forældre eller observationer, som vi taler om og handler på, hvis der er behov for det.

En gang om måneden planlægger vi kommende aktiviteter og projekter eks. fødselsdage, ture eller fælles temaer.

Når vi arbejder med udvikling, vælger vi indimellem et område, vi gerne vil blive bedre til. Vi sætter en retning for, hvad vi vil opnå, og følger op på, om det vi gør, faktisk gør en positiv forskel for børnene.

Ledelsen har ansvar for at sikre, at vi løbende følger op på vores pædagogiske arbejde. På vores personalemøder tager vi konkrete situationer op og taler sammen om, hvad der lykkes, hvad der er udfordrende, og hvad vi kan gøre anderledes.

Vi aftaler også, hvordan vi vil arbejde videre med situationen i praksis, og følger op på det på næste personalemøde, hvor vi igen drøfter, hvad der er sket, og om de justeringer, vi har lavet, har haft den ønskede effekt.

Vi er nysgerrige på vores egen praksis og stiller spørgsmål som: Hvad virkede godt? Hvad virkede mindre godt? Hvad skal vi justere? Og hvad skal der til for, at det lykkes næste gang?

I vores pædagogiske arbejde tager vi udgangspunkt i ICDP, som handler om relationer og samspil mellem barn og voksne.

Når vi arbejder mere målrettet med indsatser eller projekter, bruger vi SMTTE-modellen som redskab til at sætte retning og evaluere vores arbejde.

Vi har fokus på at skabe en hverdag, hvor alle børn føler sig trygge, set og mødt. Derfor er det vigtigt for os løbende at reflektere over, om det vi gør, faktisk understøtter børnenes trivsel, udvikling og læring på den bedst mulige måde.

På den måde sikrer vi, at vi hele tiden udvikler os - til gavn for børnene.

8. Inddragelse af forældrebestyrelsen

Ledelsen inddrager forældrebestyrelsen i relevante emner omkring Solstrålenes hverdag og udvikling. Vi lægger vægt på en åben dialog, hvor forældrenes perspektiver bliver hørt og inddraget i vores overvejelser.